

خواندنی‌هایی از خانه کعبه و مسجدالحرام

مسجدالحرام در شهر مکه مکرمه، درون دژهای میان کوه‌های ابوقبیس، اجیاد، هندی و عمر واقع شده و در نقطه تقاطع خط طولی 39 درجه و 49 دقیقه و 30 ثانیه و خط عرضی 21 درجه و 25 دقیقه و صفر ثانیه قرار گرفته است.

مسجدالحرام در شهر مکه مکرمه، درون دژهای میان کوه‌های ابوقبیس، اجیاد، هندی و عمر واقع شده و در نقطه تقاطع خط طولی 39 درجه و 49 دقیقه و 30 ثانیه و خط عرضی 21 درجه و 25 دقیقه و صفر ثانیه قرار گرفته است. حدود کنونی مسجدالحرام

مسجدالحرام از طرف شرق به کوه ابوقبیس، از سمت غرب به جبل عمر و خیابان شبیکه، از شمال به خیابان شامیه و کوه هندی و از سمت جنوب به خیابان اجیاد و مسفله محدود است.

مساحت مسجدالحرام

مساحت کلی آخرین توسعه مسجد الحرام 68 هزار مترمربع بود که با محاسبه پشت بام که 19 هزار مترمربع است، مجموع کل توسعه جدید به 87 هزار مترمربع رسید و در نتیجه مساحت کل مسجدالحرام و میدان‌ها و فضاهای پیرامون آن به 366 هزار و 168 مترمربع بالغ شد.

مساحت پیشین مسجدالحرام قبل از این توسعه 160 هزار و 168 مترمربع بود و گنجایش 313 هزار نمازگزار را داشت، ولی با توسعه جدید، این ظرفیت به 460 هزار نفر رسید. با محاسبه مساحت پشت بام و فضاهای پیرامون مسجد، ظرفیت نمازگزاران در مواقع عادی 820 هزار نفر و در شرایط ویژه به حدود یک میلیون نفر رسیده است.

در توسعه اخیر، دو مناره با ارتفاع 96 متر، سه گنبد سنگی، 1453 ستون با پوشش سنگ مرمر و 1120 ستون تاجدار که پایه‌های آن با سنگ مرمر ساخته و در آن روزنه‌هایی برای دستگاه‌های تهویه مسجد در نظر گرفته شده، احداث شد، یک در ورودی بزرگ و 18 در ورودی به قسمت پله‌های برقی و شش پله عادی نیز ساخته شد.

در طرح توسعه جدید، مسجدالحرام به وسیله هشدار حریق مجهز شد که حدود 60 منطقه را در بر می‌گیرد و 284 نقطه مجهز به تاسیسات کشف دود، 15 نقطه سیستم هشداردهنده و شش واحد خودکار برای خاموش کردن آتش و 60 نقطه کشف حرارت و گرما در آن تعبیه شده است. وسایل صوتی پیشرفته‌ای نیز شامل اتاق کنترل و دستگاه‌های تقویت و تنظیم و حدود 1645 بلندگو برای همه نقاط مسجد تهیه و نصب شد.

مناره‌های مسجدالحرام پیش از توسعه اول هفت عدد بود که در توسعه اخیر دو عدد دیگر به آن افزوده شد.

ارتفاع مناره‌ها نیز پیش از توسعه اول 36 متر بود که به 90 متر افزایش یافت. مسجدالحرام در توسعه اول هفت مورد پله‌های ثابت داشت که در توسعه دوم تعداد شش عدد به آن افزوده شد و در مجموع به 13 مورد رسید.

تعداد هفت دستگاه پله برقی نیز در مسجدالحرام نصب شده است. در مجموع در برنامه چهارم پنج ساله مبلغ چهار میلیارد دلار برای توسعه حرمین شریفین در فاصله سال‌های 1405 ق. تا 1410 ه.ق. هزینه شده است.

مجموع هزینه‌ها تا سال 1414 ه.ق. به حدود 55 میلیارد ریال سعودی بالغ شد.

پرده کعبه

پرده کعبه نیز تا پیش از سال 1343 ه.ق. در مصر بافته می‌شد که از همین سال بافت پرده کعبه در منطقه احساء آغاز شد. با احداث نخستین کارخانه بافت پرده کعبه سال 1346 ه.ق. در خیابان اجیاد، واقع در مکه مکرمه، اولین کارخانه پرده بافی کعبه رسماً تاسیس شد. پرده کعبه از ابریشم خالص بافته می‌شود و وزن آن حدود 170 کیلوگرم است که از 48 دسته ابریشم با طول هر یک 14 متر بافته شده است.

در قسمت بالای پرده کعبه، کمربندی به طول 45 متر و عرض 95 سانتی متر آیات قرآنی با تارهای نقره ای و رنگ آمیزی شده با آب طلا نوشته و بافته شده است.

در گذشته ابریشم های پرده کعبه با دست رنگ می شد، ولی در سال 1410 هـ.ق. کمیسیون مربوط، اقدام به تعویض دستگاه های رنگریزی کرد و در نتیجه دو ماشین بزرگ و پیشرفته به مبلغ 212 هزار دلار خریداری شد.

همچنین یک دستگاه ماشین تولید بخار و یک دستگاه نیز ماشین خشک کن ابریشم خریداری شد که با استفاده از آنها حدود 15 تا 20 درصد در مصرف ابریشم صرفه جویی و از خرابی و ضایع شدن آن جلوگیری به عمل آمد. در همین سال یک دستگاه بافندگی با تمام لوازم جانبی، از یک شرکت بین المللی سوئیسی به مبلغ 975 هزار و 833 فرانک سوئیس خریداری شد و بالاخره تمام دستگاه ها و تجهیزات مورد نیاز، مبلغ یک میلیون و چهارصد هزار فرانک سوئیس هزینه برداشت تا پرده به شکل کنونی بافته و همه ساله مورد استفاده قرار گیرد.

آمارهای مربوط به توسعه مسجدالحرام

مساحت مسجدالحرام

قبل از توسعه اول: 29 هزار و 127 مترمربع

پس از نخستین توسعه: 131 هزار و 41 مترمربع

پس از توسعه دوم: 366 هزار و 168 مترمربع

گنجایش مسجدالحرام

قبل از توسعه اول: 47 هزار نمازگزار

پس از توسعه اول: 313 هزار نمازگزار

پس از توسعه دوم: 460 هزار نمازگزار

و پشت بام ها و میدان های اطراف: 820 هزار نمازگزار

تعداد مناره ها

قبل از توسعه اول: 7 مناره

پس از توسعه اول: 7 مناره

در توسعه دوم: 2 مناره

جمع کل مناره ها: 16 مناره

ارتفاع مناره ها

پیش از توسعه اول: 36 متر

پس از توسعه اخیر: 90 متر